

Výroční zpráva 2022-2023

Základní údaje o zařízení (dle §7, odst. 1a Vyhl. 15/2005 Sb.)**Název zařízení:** Výchovný ústav Brandýs nad Orlicí**Sídlo:** Gen. Závady 118 Vysoké Mýto**Zřizovatel:** MŠMT, Karmelitská 529/5, Praha 1, 118 12**E-mail:** brandys@vychovnyustav.cz**Web:** <http://www.vychovnyustavbrandys.cz/>**Datová schránka:** 33rm96z**Telefon:** 465 544 280**Ředitel zařízení:** Mgr. et Mgr. et Mgr. Soňa Křížová, Ph.D.**Zástupce ředitele:** Mgr. Ivana Nováková**Charakteristika zařízení (dle §7, odst. 1a Vyhl. 15/2005 Sb.)**

Výchovný ústav v Brandýse nad Orlicí je státní školská instituce pro realizaci ústavní výchovy dle Jsme od 1. 1. 2015 nástupnickou organizací VÚDDŠ, ZŠ a ŠJ Králíky, které bylo zrušeno k 31. 12. 2014. Školská rada vzhledem k neexistenci vlastní školy není zřízena.

V současné době je zařízení umístěno do budovy Domova mládeže Gen. Závady 118 Vysoké Mýto (sídlo a 3 výchovné skupiny), 1 výchovná skupina je umístěna v pronajatém bytě v běžné sídlištní zástavbě. Řešíme různé možnosti případné stálé budovy nebo bytů, nicméně stávající prostory jsou vyhovující z hlediska začleňování dětí do běžného života. Zařízení nevlastní žádné budovy ani pozemky.

Kapacita zařízení je celkem 24 lůžek. Pracuje se ve 3-4 výchovných skupinách, přičemž ale v případě potřeby pro děti, které nenavštěvují školu, organizujeme program přípravy na zletilost zvaný Dílna. Klientkami jsou dívky ve věku 15–18 let (19 let). Dále umožňujeme zletilým klientkám dobrovolný pobyt do doby ukončení profesní přípravy. Děti jsou do zařízení přijímány na základě rozhodnutí nebo usnesení soudu o předběžném opatření nebo rozsudku o ústavní výchově, případně na základě smlouvy o dobrovolném pobytu u zletilých nezaopatřených osob.

Zařízení nadále vykonává činnost následnické organizace VÚDDŠ Králíky a poskytuje informační servis bývalým klientům i zaměstnancům tohoto zařízení vč. vedení archivní služby.

Základním **cílem** výchovné práce je plnohodnotný život našich dětí ve společnosti po ukončení ústavní výchovy. V našem zařízení se realizuje formou integrace dětí do civilního prostředí naší společnosti, dále pak rozvojem osobnosti dítěte a prací s rodinou dítěte.

Integrace probíhá ve třech rovinách:

1. v rovině studia na středních školách v okolí ústavu, v docházce do běžných rekvalifikačních kurzů v rámci ÚP nebo pomocí neziskového sektoru;
2. v rovině možnosti návratu do své původní rodiny (nebo původního prostředí);
3. v rovině sociální, tj. vytváření sociálních vazeb a vztahů.

Ústav výchovně pracuje s děvčaty ve třech programech (dle §7, odst. 1b Vyhl. 15/2005 Sb.) – zařízení nemá vlastní školu

Studijní program – integrace děvčat do civilních středních škol a učilišť v okolí Vysokého Mýta. Děti do škol samostatně dojíždějí; se školami udržují pedagogičtí pracovníci pravidelný kontakt v rámci potřebné kontroly studia dívek.

V tomto školním roce navštěvovala děvčata tyto střední školy: OU Chroustovice, SOŠ Chrudim, OA a SOŠ Choceň, ISŠT Vysoké Mýto a SOŠ zahradnická Litomyšl.

Profesní příprava nebo výkon práce – děvčata se mohou připravovat na povolání v rekvalifikačním kurzu zprostředkovaném ve spolupráci s neziskovou organizací nebo Úřadem práce. Dívky, které mají zájem přímo o pracovní uplatnění, mohou vykonávat v souladu se Zákoníkem práce pracovní činnosti na základě smluvního pracovně právního vztahu, zpravidla přímo ve Vysokém Mýtě nebo jeho okolí. V uplynulém roce nebyl rekvalifikační kurz realizován. Rekvalifikační program prochází dlouhodobým útlumem. Pracovní smlouvy mělo několik dětí pouze na brigádnickou činnost.

Pracovně výchovná skupina Dílna (dále jen PVS) – připravuje vybraná děvčata formou prohlubování pracovních návyků a přípravou na profesní a dospělý život. Indikována pro tento program jsou děvčata čekající na zahájení studia nebo rekvalifikačního kurzu, nebo krátce před zletilostí, také dívky v adaptačním nebo diagnostickém režimu. V teoretické přípravě PVS se seznamují se základy právní a občanské výchovy, s protidrogovou problematikou, navštěvují významná pracoviště těchto témat formou exkurzí. Program v PVS koresponduje s individuální podobou ŠVP našeho zařízení.

Prakticky zvládají základy přípravy jídel, základy šití, výroba šperků, keramika, další drobné rukodělné práce. Děvčata byla zapojena do dobrovolnických aktivit s neziskovou organizací CEDR, ekologických aktivit atd.

Cíle výchovy (dle §7, odst. 1e Vyhl. 15/2005 Sb.)

Ve všech třech programech byly plněny. Rekvalifikační program prochází útlumem s ohledem na aktuální legislativu, pracovní program se nedařil vzhledem k aktuální epidemiologické situaci. Integrace děvčat do civilních škol přináší děvčatům zisky pro rozvoj osobnostních kompetencí. Naše spolupráce se školami je již stabilizovaná a funguje ve prospěch dětí. Situace v tomto školním roce byla nestandardní, v rámci nouzového stavu jsme část času umožnili dlouhodobé propustky dětem domů, kde probíhala distanční výuka. U některých dětí ale došlo brzy k selhávání, proto jsme nakonec museli všechny děti distančně vzdělávat přímo ve zařízení. Povedlo se díky tomu dokončit úspěšně školní rok u většiny dětí

a taktéž se podařilo získat klientkám výuční listy. V Dílně naopak došlo kromě běžného programu k plnění Individuálních programů šitých na míru jednotlivým dětem tak, aby docházelo k plnění cílů PROD. Dětem je zakládáno portfolio s výstupy z práce s dítětem na rozvoji osobních kompetencí. Děti jsou hodnoceny týdně, měsíčně, pololetně, formou závěrečného hodnocení, vždy s přihlédnutím k individuálním schopnostem a dovednostem. Povedlo se také na základě výzkumu mezi bývalými klientkami ověřit účinnost individuální přípravy dívek na zletilost a na základě toho sestavit seznam témat, která je potřeba dětem mnohem více předkládat dalšími různými způsoby. Natočili jsme soubor 10 animovaných krátkých videí s návody, která jsou dostupná na webových stránkách organizace a odcházející děti si je odnášejí sebou na CD spolu s brožurou a fotografiemi.

Zařízení je schopno také vypracovat velmi kvalitní diagnostiky dětí v případě naplněnosti kapacity DÚ Praha 4 Hodkovičky.

Úspěšně hodnotíme vytyčený cíl spolupráce ústavu s rodinou – formou konzultací na Městských úřadech s rodinou a kurátory (Křížová, Nováková, Jirout, Labová, Martinec, Divišková, Beranová a klíčoví pracovníci). Tato forma práce přináší zisk pro dítě především v poznání společného úsilí rodiny a ústavu, dále v poradenství rodičům při řešení běžných výchovných problémů. Výsledkem je posun zúčastněných v možnosti ukončení ústavní výchovy a návrat dítěte do rodinné péče.

Vzrostl počet děvčat, která navštěvovala rodinu pravidelně formou dovolenek, snížil se počet útěků, a to změnou služeb, kdy jsme na nejrizikovější dny posílili služby o jednoho vychovatele. Oproti jiným rokům ale prudce narůstá počet dětí, které přijdou do zařízení při příjmu nebo z útěku těhotné – řešíme individuálně, ale převážně do doby porodu jsme schopni se o takovou dívku postarat.

Zařízení kontinuálně poskytuje dětem psychoterapeutickou péči formou individuální a skupinové terapie vlastními terapeuty.

Úspěšně se dařilo plnit realizaci přípravy dětí na rodinný život v oblasti přípravy jídel, úklidu a vedení domácnosti – dívky pravidelně o víkendech připravují stravu, zvládají rozpočet na stravu, uklízí společné prostory zařízení. Posilování pracovních a sociálně zaměřených kompetencí je zřejmé.

Zájmová činnost byla organizována v ústavu i mimo – při přímé výchovné práci vychovatelů každý den probíhala jedna až dvě zájmové aktivity – sportovní aktivity, cykloturistika, turistika, míčové hry, vodácké aktivity, šití, výtvarné aktivity, keramická dílna, počítače, vaření, návštěvy divadel, kina, návštěvy výstav, koncertů a dalších kulturních aktivit, děvčata mají k dispozici internet, daří se realizovat zátěžové výchovné programy, výjezdy – v rámci MPP. Vzhledem ke covidovým opatřením byla volnočasová činnost určitou část (zejména lockdownu) velmi omezená, dívky také nenavštěvovaly zájmové kroužky mimo zařízení.

Pravidelné kroužky – vaření a pečení vždy o víkendu, sportovní kroužek, výtvarný kroužek, kroužek pečení.

Statistické vyjádření výchovné činnosti ve školním roce 2022–2023

Během školního roku přijato:	14 dětí
Smlouva o prodloužení pobytu v zařízení:	3 děti
Odešlo:	10 dětí
<u>Počet útěků nad 24 hod:</u>	53
Z toho dlouhodobé útěky (více jak 1 měsíc):	7

Útěkovost je bohužel značně ovlivněna administrativními přesuny dětí rozhodnutím soudu, čímž se stává, že je dítě vedené na útěku, ale pracovníci zařízení je nikdy neviděli. Dalším fenoménem jsou nenávraty z dovolenek nebo útěky hned první den přesunu z jiného zařízení.

Spolupráce s jinými organizacemi (dle dle §7, odst. 1n Vyhl. 15/2005 Sb.):

Zájmové aktivity se nám daří realizovat díky laskavé **podpoře ING fondu a Nadace Terezy Maxové dětem**, které nám v minulosti přispěly na dovybavení sportovními pomůckami a na profesní a sportovní a adaptační kurzy našich dětí a **Nadace Albert**, která nám přispěla na vstupné na kulturní a jiné akce.

Zapojení do projektů (dle §7, odst. 1k a m Vyhl. 15/2005 Sb.):

Organizace není zapojena vzhledem k neexistenci vlastní školy do rozvojových nebo mezinárodních programů. Pravidelně se účastní malých grantových řízení vypsanych např. Nadací Terezy Maxové nebo Nadací Albert.

Prezentace školy (dle §7, odst. 1h Vyhl. 15/2005 Sb.):

Zařízení se prezentuje především formou vlastních webových stránek, ve sledovaném období byla provedena na základě uživatelského auditu díky spolupráci se studenty PdF MU Brno úprava webu organizace, natočena virtuální prohlídka bytu, došlo k grafickému sjednocení tiskovin s designem webu.

Výsledky inspekční a kontrolní činnosti (dle §7, odst. 1i Vyhl. 15/2005 Sb.):

Ve sledovaném období proběhla kontrolní činnost zdravotní pojišťovny – bez zjištěných závad a Okresní správy sociálního zabezpečení – bez zjištěných závad.

Vybavení zařízení

Vzhledem k tomu, že jsme umístěni v pronajatých prostorách, došlo k přesunu většiny majetku již bývalým vedením VÚDDŠ Králíky do Králík, tento majetek jsme ve velké většině bezúplatně předali jiným zařízením ÚV nebo ostatním státním organizacím, šlo o majetek značně opotřebovaný nebo nevhodný pro dívky 15-18 let. V rámci pronájmu máme k dispozici vybavení vestavěnými skříněmi na pokojích dětí i na vychovatelnách a posilovny, ostatní vybavení jsme v průběhu posledních let pořídili z vlastních zdrojů nové nebo ve formě repase.

Všechny nákupy proběhly formou veřejných zakázek zadávaných centrálně přes MŠMT nebo jiná ministerstva nebo vlastní veřejné zakázky. U vozového parku jsme zajistili bezúplatným převodem osobní 5místný vůz a byly provedeny opravy a technické kontroly. Dále byly pořízeny drobné elektrospotřebiče (výměna za stávající) a menší opravy majetku.

V současnosti v pronajatých prostorách máme k dispozici pokoje pro děti s vlastním sociálním zázemím, kanceláře odborných pracovníků, kancelář a zázemí vychovatelů, kanceláře nepedagogického úseku a kancelář ředitele. Dále máme k dispozici klubovnu s TV a počítačovou učebnu s osobními počítači, s připojením na internet formou wifi. Obě místnosti jsou na patře vedle pokojů dětí. Wifi je k dispozici i na pokojích dětí. V tomto patře je dále kuchyňka se sporákem, lednicí, mikrovlnnou troubou, rychlovarnou konvicí. Jeden z pokojů je využíván jako dočasná izolace pro účely karantény nebo z jiných zdravotně hygienických důvodů. Pro účely archivu máme zajištěny externí prostory u archivní služby Rooyal seal, kde je profesionálně zajištěna péče o veškeré dokumenty.

V dolním patře využíváme tři kanceláře, velkou klubovnu jako komunitní a herní místnost (k dispozici máme ping pong, společenské hry, trampolíny ze sponzorských darů, TV a DVD, playstation), dále prádelnu se sušárnou (vybaveno 3ks automatických praček a 2 ks sušiček), kuchyňku s jídelnou (el. sporák s troubou ze sponzor. daru, myčka nádobí), posilovnu, keramickou dílnu s vlastním hrnč. kruhem a keram. pecí. V těchto prostorách uskladňujeme také kompletní vodácké vybavení (3x raft, 2x baraka + příslušenství, které jsme získali díky ING BANK FONdu a Nadaci Terezy Maxové dětem). V přízemních prostorách uskladňujeme také jízdní kola a vybavení k nim. Pronajaté máme mimo areál také prostory pro skladování aktuálně nepotřebného majetku a garáž.

Dále máme v rámci pronájmu k dispozici byt 4+1 v běžném panelovém domě, který je vybaven kuchyňkou s veškerým vybavením vč. myčky nádobí, obývacím pokojem, kde je umístěn TV, počítače pro děti, k dispozici je navíc notebook pro děti i notebook pro vychovatele s plným připojením k wifi. Pokoje dětí jsou po 2 lůžkách, vybaveny kompletně nábytkem. V koupelně je k dispozici také automatická pračka a sušička prádla.

Pedagogičtí pracovníci (dle §7, odst. 1c Vyhl. 15/2005 Sb.)

Systém pedagogické práce a úvazky zaměstnanců:

K výrazným změnám na pracovních místech v tomto školním roce docházelo pouze z důvodu odchodu na mateřskou nebo rodičovskou dovolenou nebo z důvodu dlouhodobé pracovní neschopnosti (výměna na pozicích psycholog, vychovatel) a také jedna pracovnice na pozici asistent pedagoga odešla do penze.

Pracovníci VÚ (úvazky):

Ředitelka: Mgr. et Mgr. et Mgr. Soňa Křížová, Ph.D. 1,0 (speciální pedagog)

Zástupkyně ředitele: Mgr. Ivana Nováková 1,0 (vychovatel)

Psycholog: Mgr. Petra Švecová 0,5 (MD + PN)

Mgr. Petra Divíšková 0,5,)posléze MD, RD)

Mgr. Lenka Beranová (zástup)

Etoped: Mgr. Milan Jirout 0,25

Ing. Mgr. Jiří Martinec, Ph.D. et Ph.D. 1,0

Sociální pracovnice: Mgr. Šárka Labová 1,0

Vedoucí vychovatel: Miroslav Jureček 1,0

Odborný vychovatel: Lenka Šutorková (1,0); Mgr. Věra Stodolová Šoupalová (1,0); Ilona Matoušková, DiS., (1,0); Bc. Pavel Surma (1,0); Mgr. Lucie Rambousková (0,5), Mgr. Petra Divíšková (0,5); Bc. Lucie Mikócziová (1,0)

Asistent pedagoga: Helena Soukupová (1,0); Markéta Krčková (0,6); Bc. Eliška Karalová (1,0); Lenka Štorková (1,0); Petra Bukáčková (1,0); Jana Doležalová (1,0); Mgr. Kristýna Doubravská (1,0)

Účetní a ekonom: Ilona Bartheldiová 1,0

Administrativní pracovník: Iva Doskočilová 0,5

Administrativní pracovník: Mgr. Marie Effenberková 0,25

Provozář (úklid atd.): Lucie Synková 0,5

Rozdělení výchovných skupin:

Skupina S1 - kmenoví vychovatelé: **Jureček, Stodolová Šoupalová**

Skupina S2 - kmenoví vychovatelé: **Šutorková, Matoušková II.**

Skupina S3 - kmenoví vychovatelé: **Surma, Mikócziová**

Vzdělávání a seberozvoj pracovníků rok 2022/23 (dle §7, odst. 1g a I Vyhl. 15/2005 Sb.) – vyhodnocení k 31.8.2023

Supervizní práce, poradenství – probíhala ve 1,5 měsíčních intervalech, supervizorky z Gaudia Praha, šlo o týmovou i případovou supervizi. Individuální supervize ředitele probíhá u supervizora Mgr. Naďa Kostková. Odborní pracovníci jsou pod supervizí Dr. Kamily Laudové, Mgr. Lucie Hornové, Mgr. Michala Chytrého, Dr. Eleny Křivkové, která je jim hrazena. Zajišťujeme také poradenství supervizního charakteru pro jednotlivé pracovníky (případová konzultace) – spolupracovali jsme s paní Mgr. Ing. Kateřinou Novotnou (Akademie rodičovství Praha).

Intervizní práce – probíhala po celý školní rok zhruba ve 14denních intervalech jako součást pedagogických porad.

Na výchovné práci pracovního týmu je zřetelně patrný také vliv účasti na psychoterapeutických výcvicích, kurzech a exkurzích, v daném období byl celý tým znovu proškolen v první pomoci a svépomoci jsme zajistili vzdělávání všech v oblasti zpracování traumatu (Mgr. Ivana Nováková).

Psychoterapeutické vzdělání

- jednodenní terapeutické semináře a stáže na pracovištích s terapeuty Mgr. Jirout, Mgr. Nováková, Mgr. Divišková, Mgr. Soňa Křížová, Ph.D., Mgr. Beranová Lenka
- Mgr. Milan Jirout – psychoterapeutický výcvik SUR 5letý, výcvik v rodinné a párové terapii, Liberec
- Mgr. Ivana Nováková – psychoterapeutický výcvik SUR 5letý
- Mgr. Ing. Jiří Martinec, Ph.D.et Ph.D. – integrativní psychoterapeutický výcvik 5 letý, supervizní výcvik Hermés Group Praha - probíhá
- Mgr. Petra Švecová – psychoterapeutický výcvik v Gestalt terapii (5-letý), IVGT Praha
- Mgr. et Mgr. et Mgr. Soňa Křížová, Ph.D – psychoterapeutický výcvik v systemické terapii GI Institut Praha (Ivan Úlehla), 5-letý; výcvik v rodinné integrované terapii 4 letý (Anima Praha) - probíhá
- Mgr. Petra Divišková - psychoterapeutický výcvik v systemické terapii GI Institut Praha (Ivan Úlehla), 5-letý
- Bc. Lucie Mikóczyová – Mgr. studium aplikované psychoterapie UP Olomouc

Vzdělávání jednotlivých pracovníků:

Ilona Bartheldiová:	dílčí online vzdělávací semináře v oblasti ekonomie
Petra Bukáčková:	jednodenní webináře na téma gender, stereotypy a předsudky, sebepoškození ad.
Jana Doležalová:	maturitní studium Veřejná správa – absolutorium, seminář k prevenci rizikového chování v oblasti sexuality
Iva Doskočilová:	studium pedagogiky pro vychovatele – absolutorium
Kristýna Doubravská:	Prevence rizikového chování v oblasti sexuality, Mgr. studium resocializační pedagogiky UPce
Marie Effenberková:	vzdělávací semináře v oblasti vzdělávání dětí cizinců
Milan Jirout:	výcvik v párové terapii (nadvstavba rodinné terapie) Litarps Liberec
Miroslav Jureček:	POKOS – příprava k obraně státu, Jak sebou nenechat manipulovat
Eliška Karalová:	POKOS – příprava k obraně státu, Problémové chování mladistvých
Soňa Křížová:	Výcvik v integrované rodinné terapii IRT 2. rok
Šárka Labová:	2denní seminář k psychoterapeutickým přístupům, Seminář k resilienci
Jiří Martinec:	doktorské studium Speciální pedagogika MU Brno – absolutorium Supervizní výcvik Hermes Praha – probíhá
Ilona Matoušková:	POKOS – příprava k obraně státu, Problémové chování mladistvých
Lucie Mikócziová:	seminář Jak sebou nenechat manipulovat, seminář Poruchy nálad, distimie a úzkostné poruchy, Mgr. studium aplikované psychoterapie UPOL Olomouc
Ivana Nováková:	seminář k resilienci
Helena Soukupová:	POKOS – příprava k obraně státu, Problémové chování mladistvých
Věra Stodolová Šoupalová:	POKOS – příprava k obraně státu, seminář Poruchy nálad, distimie a úzkostné poruchy
Pavel Surma:	POKOS – příprava k obraně státu, Jak sebou nenechat manipulovat
Lenka Štorková:	POKOS – příprava k obraně státu, Problémové chování mladistvých
Lenka Šutorková:	Problémové chování mladistvých, Jak řešit konflikty se zlobivým žákem

Příloha 1: Zhodnocení Pracovně výchovná skupina Dílna – školní rok 2022/2023

Pracovně výchovná skupina byla určena pro dočasně nezařazená děvčata po příchodu do zařízení, po opakovaném selhání ve škole, při čekání do doby zletilosti. Smyslem je v počáteční adaptační fázi pomoci překonat maladaptivní problémy, pomoci klientce zvyknout si na pravidelný režim ústavu, příprava na profesní život a příprava na běžný život po dosažení zletilosti. Děvčata v PVS plní dílčí cíle v individuálním výchovném programu To zvládnou.

Rámcová obsahová náplň:

Teoretická výuka:

základy rodinné výchovy
základy zdravotní výchovy
základy práva a občanské výchovy
základy vaření a hospodaření s penězi
základy šití a dalších rukodělných technik
základy výtvarných technik

Praktická výuka:

základy vaření a hospodaření s penězi
základy výtvarných technik a dalších rukodělných technik

Terapeutické aktivity:

Ergoterapie, arteterapie, muzikoterapie

Na základě požadavků OSPOD a diagnostických ústavů jsme tento rok více strukturovali rámcový program do individuálních programů, dětem byla založena portfolia, do kterých si zakládají jednotlivé výstupy z probraných témat (praktických i teoretických). Děti prošly vstupní diagnostikou, kde byly stanoveny cíle a na základě toho sestaven harmonogram práce s dítětem. Tento systém se jeví jako jeden z nejefektivnějších, kdy je program šitý na míru jednotlivým dětem, zároveň se s dítětem pracuje individuálním tempem a přiměřeně jeho potřebám.

Příloha 2: Vyhodnocení práce psychoterapeutické skupiny za školní rok 2022/2023

Terapeuti: Mgr. Ivana Nováková, Mgr. Milan Jirout

Polootevřená skupina pracovala od konce září 2022 prakticky do konce května 2023.

V 1. pololetí školního roku jsme pracovali na skupinové důvěře a bezpečí, letos se to dařilo pomaleji díky nastavení a motivovanosti členů. Tématem bylo často nedostatek důvěry, „někdo ze skupiny vynáší“, a s tím jsme museli opakovaně pracovat.

Ve 2. pololetí byla práce ještě intenzivnější s hlubšími a osobními tématy. Živá skupinová dynamika umožňovala vzájemné hluboké a autentické zpětné vazby děvčat a podporovala ochotu na sobě pracovat.

První pololetí bylo zaměřeno více na rodinu, osobnostní růst, existenciální úzkost a na rituály – Dušičky, Advent, Vánoce.

Ve 2. pololetí byla dynamika zahlcena mezipersonálními vztahy, konflikty vyplývajícími z obligatorní výchovy, vztahy k autoritě; vymezování se k dynamice soužití v zařízení apod.

Během skupin byly realizovány rituály, zážitkové aktivity, muzikoterapie. Jednotlivé činnosti jsou zapsány v zápisech ze skupiny, včetně hodnocení jednotlivých účastníků.

Práce terapeutů byla intervidována diskuzí a zápisem po každé skupině oběma terapeuty. Supervize probíhala i jako součást individuální supervize obou terapeutů.

Závěr:

Lze konstatovat, že tato skupina musela opakovaně pracovat s tématem nedostatečné důvěry v rámci skupiny vrstevnic, potíže s nedůvěrou, že někdo zneužije proti mně informace, které budu sdílet. Tato nedůvěra v rámci celé komunity opětovně brzdila práci na vnitřních tématech.

Děvčata vzorně dodržovala čas zahájení a někdy si vyžadovala individuálně čas i po skupině k dořešení osobních témat.

Jako činnost vedoucí k seberozvoji a sebepoznání byla funkční součástí speciálně pedagogické činnosti zařízení a byla i jednou z aktivizačních a růstových aktivit dívek.

Milan Jirout, Ivana Nováková

Příloha 3: Minimální preventivní program sociálně patologických jevů

2022–2023

Zhodnocení

Cílem minimálního preventivního programu bylo eliminovat dopad negativních vzorců chování a nežádoucího skupinového dění v kolektivním zařízení, tj. především předejít šikaně a krádežím, dále minimalizovat užívání návykových látek – alkohol, tabák a drogy, a komplexněji rozebrat negativní dopady a celkovou problematiku závislostí. Opakovaně se zaměřujeme na prevenci suicidiálního chování a sebepoškozování v zátěžových a stresových situacích. Po rozvolnění pandemických opatření v souvislosti s Covid 19 a se stabilizací mezinárodní situace, došlo k mírnému zlepšení v tlaku na psychiku dívek. Dívky jsme vhodnou formou seznamovali s politickou situací v České republice i ve světě, hovořili jsme o válce na Ukrajině, o přírodních katastrofách i migrační politice. Stále bylo však důležité podporovat dobrou psychickou kondici dívek i personálu.

V oblasti drog jsme se zaměřili na preventivní aktivity při běžné výchovné činnosti, namátkové testování a preventivní vzdělávání v této oblasti. Nově jsme u děvčat zaznamenali užívání dalších psychotropních látek jako je HHC a kratom, které prozatím nejsou na seznamu nelegálních drog a jsou běžně dostupné. S nově přichozími dívkami v loňském se zde zneužívání velmi rozšířilo, v podstatě celý loňský rok jsme se u některých dívek potýkali s častým i pravidelným užíváním různých druhů drog, od stimulantů, přes halucinogeny, až po opiáty. Častěji jsme řešili i užití alkoholu. Vzhledem k této skutečnosti, jsme navázali spolupráci s adiktologickou poradnou Laxus v Pardubicích, kterou některé dívky navštěvují, vyžili jsme služeb detoxikačního oddělení v nemocnici, kam byla některá děvčata umístěna a pobytových služeb protidrogové komunity v Komorní Lhotce.

Nepodařilo se nám vytvořit podpůrnou skupinu pro rodiče dívek umístěných v našem zařízení, pro nezáměr ze strany rodičů. Důvodem byla jednak mnohdy velká vzdálenost domova, těžkosti v dojíždění, finanční zátěž spojená s dojížděním, dále také neochota sdílet příběh před někým dalším a v několika případech i absolutní neochota spolupracovat na čemkoliv. Nicméně probíhala individuální intenzivní práce s rodinou, několik rodinných konzultací, podařilo se také uspořádat případové setkání a konference ve spolupráci s OSPOD, pod vedením terapeutů a etopeda. Toto se osvědčilo jako velmi efektivní a vhodný nástroj v práci s dítětem.

V oblasti prevence proti neplánovanému rodičovství probíhaly s děvčaty v rámci programů diskuze, individuální pohovory, pouštěli jsme dívkám filmy i dokumenty k tématu a pozornost jsme zaměřili na důležitost vzdělání pro budoucí život. Jako příklad všem bylo několik dívek, které úspěšně v loňském školním roce absolvovaly na učňovských oborech a několik z nich dále pokračuje ve studiu na odborné škole či maturitním studiu. Besedu

s gynekoložkou se nám v uplynulém roce nepodařilo uspořádat pro její pracovní vyčerpání a návštěvu azylového domu pro matky s dětmi jsme přesunuli na letošní podzim.

Všechny preventivně výchovné pobyty v přírodě a na horách se podařilo uskutečnit v plánovaných termínech. Programy byly zaměřeny na spolupráci, soudržnost a týmovou práci ve skupině, na komunikaci i prevenci negativních jevů ve skupině. I v loňském roce probíhaly pravidelné terapeutické skupiny i nově vzniklá psychosociální skupina, zahrnující všechny děti v zařízení, zaměřující se na vztahovou a skupinovou dynamiku, na prevenci šikany, rasismu, xenofobie, zneužívání sociálních sítí, zneužívání návykových látek a další patologické jevy vyskytující se ve vrstevnické skupině dětí. Práce byla nadále nastavena na empatii a vztahy k druhým, důraz byl kladen na zvládání konfliktů a zátěžových situací a rozvoj zdravého sebehodnocení a sebevědomí.

V oblasti šikany bylo pracováno s psychoterapeutickou skupinou, tedy s její dynamikou, byly kolektivně řešeny aktuální problémy, nástrojem byly skupinové hry a komunity. Zásadní byla práce s jednotlivci. Jako nástroje byly používány terapeutické rozhovory, sportovní zátěžové aktivity, vodní i horská turistika, zážitková pedagogika, prvky ergoterapie, arteterapie, zátěžové víkendy na horách, společenské hry a různé soutěže.

V loňském roce již byla rozvolněna hygienická opatření spojená s pandemií, bylo tedy možné osobně spolupracovat se školami, různými zařízeními, naplno se účastnit programů, navštěvovat zajímavá místa, kulturní a historické památky. Pravidelně probíhali jednodenní zátěžové programy, v podobě splouvání řek na raftech, turistiky a výletů.

Stále jsme řešili péči o psychiatricky indikované klientky, kdy bylo nutné zajistit odpovídající psychiatrickou pomoc. U dívek se objevují posttraumatické poruchy, úzkosti, deprese a suicidální projevy. Situace ve zdravotnictví není příznivá a dětských psychiatrů je v Pardubickém kraji velmi málo. I přes tyto komplikace a dlouhé čekací lhůty, se nám podařilo všem dívkám odbornou zdravotnickou péči zajistit.

V oblastech krádeží bylo dbáno na důsledné dodržování režimu a pravidel zařízení, probíhala kontrola ze strany vychovatelů, zabezpečení drahých cenností v kanceláři. Dále jsme se zaměřili na budování přátelského prostředí a vztahů mezi klientkami, a to při společné práci (výzdoba zařízení, pracovní dílna a výroba dekorací) i zábavě. Součástí byly také aktivity v přírodě, které jsou zásadní pro stmelení a důvěru ve skupině.

Provozovali jsme venkovní fyzické aktivity pro udržení tělesného zdraví a celkové kondice, navštěvovali plavecký bazén, v letních měsících koupaliště. Dále jsme se věnovali turistice, vodní turistice, cyklistice a různým pohybovým hrám v rámci společných programů.

Stále se věnujeme prevenci projevů antisemitismu, rasismu a xenofobie, s ohledem na to, že zde jsou dívky z různých sociálních vrstev a z různého sociálního prostředí. Stále hodně děvčat přichází z pěstounských a osvojitelských rodin, které v určitém ohledu přestaly být

funkční a efektivní, dívky se cítí nezařazené a vykořeněné. Dívkám byla věnována individuální péče, byly s nimi vedeny pohovory, účastnily se terapeutických sezení a skupin. Téma rasismu a diskriminace je věnován velký prostor v nově vzniklé psychosociální skupině, kterou vede speciální pedagog – etoped. Letos jsme se zúčastnily besedy se sestrami Fleischmannovými, lady Milenou Grenfell-Baines a Evou Paddock, tzv. Wintonových dětí – povídání o rodině, o cestě vlakem, životě v Anglii, životě po válce, o traumatech, jejich práci. Navštívili jsme židovský hřbitov, ukázali synagogu, vyprávěli o židovských obyvatelích v okolí Mýta, Luže ...

Nově jsme v loňském roce zařadili do programu besedy s mladými lidmi, kteří vyprávějí svůj životní příběh – Peer program.

V oblasti prevence proti vzniku poruch příjmu potravy, bylo dbáno na to, aby se dívky učily připravovat nutričně vyváženou s pestrou stravu, aby do svých stravovacích návyků pravidelně zařazovaly konzumaci ovoce a zeleniny a aby jídlo bylo chutné a lákavé na pohled.

Intenzivně pracujeme se školní neúspěšností. Vychovatelé jsou v pravidelném kontaktu s třídními učiteli každých 14 dnů, pravidelně docházejí na třídní schůzky i individuální konzultace do škol. Dále jsou v intenzivním kontaktu prostřednictvím mailu a telefonu, kdy je třídní učitel nebo mistr odborného výcviku poučen, že v případě jakéhokoliv problému či nedorozumění může okamžitě kontaktovat vychovatele nebo vedení ústavu. Vedení ústavu je také v častém kontaktu s výchovnými poradci či vedením středních škol. Díky tomu se nám daří včas zachytit problém již v samém počátku a pracovat na strategiích udržení dítěte v edukativním procesu. V loňském školním roce jsme měli několik úspěšných absolventek učebních oborů. Velkou úspěšnost dětí v ukončování jak ročníků, tak úplného středoškolského vzdělání, připisujeme právě této intenzivní spolupráci se školami.

Víkendové zátěžové programy a výjezdy:

14.10.2022 – 16.10.2022: Zátěžový víkend na Jičínské boudě ve Strážném, zaměřený na adaptaci a prevenci negativních jevů ve skupině.

6.1.2023 – 8.1.2023: Turistický zátěžový víkend na chatě v Janovičkách u Broumova.

5.5.2023 – 8.5.2023: Zátěžový víkend na Jičínské boudě ve Strážném, zaměřený na získávání a prohlubování kompetencí.

Prázdninové akce:

10.7.2023 – 14.7.2023: Rafty na řece Berounce, Slutí řeky Berounky s přespáváním v kempech, tábořením, vodáckým tréninkem, koupáním, turistikou a poznáváním okolí.

7. 8.2023 – 10.8.2023: Nové Město na Moravě, skautská chata Mercedes – turistický pobyt zaměřený na aktivní trávení volného času

Jednodenní aktivity:

Programy zaměřené na enviromentální výchovu – hledání souvislostí mezi přírodou a vývojem lidské společnosti:

- Pravidelný sběr odpadků v okolí, důraz na třídění odpadu
- 1. 4. 2023 – Pasíčka u Proseče: Záchranná stanice zvířat, zapojení do akce Uklidme česko
- 13. 5. 2023 - Křivolice u Litomyšle – Vítání jara v pravěké osadě, jak se žilo našim předkům, Enviromentální výchova s kulturně historickým přesahem, ekologie

Preventivně výchovný program zaměřený proti projevům rasismu a xenofobie – získávání znalostí o různých etnických skupinách a minoritách, znalost principů civilizované a demokratické společnosti, chápání důsledků a příčin diskriminace, xenofobie a rasismu:

- 12. 11. 2022 - Don Bosco Pardubice – Den pro dětské domovy
- 14. 11. 2022 - Účast na parahokejovém zápase v Pardubicích
- 17. 12. 2022 - Benefiční koncert v Ústí nad Orlicí
- 8. 4. 2023 - Anenské údolí, Hroubovice, Bělá, návštěva židovského hřbitova, synagoga v Luži
- 4. 5. 2023 - Prosečský dýchánek – Beseda s lady Milenou Grenfell-Baines a Evou Paddock: Wintonovy děti
-

Jednodenní zátěžové programy na vodě – soudržnost, podpora druhého, spolupráce ve skupině, kooperace, zodpovědnost, vedení skupiny:

- 17. 9. 2022 - Řeka Orlice, úsek Kostelec nad Orlicí – Týniště nad Orlicí
- 8. 10. 2022- řeka Orlice, úsek Týniště nad Orlicí – Štěnkov
- 18. 3. 2023 řeka Divoká Orlice, úsek Líšnice – Potštejn
- 22. 4. 2023 řeka Sázava, úsek Ledec nad Sázavou – Vlastějovice
- 20. 5. 2023 řeka Tichá Orlice, úsek Ústí nad Orlicí – Brandýs nad Orlicí
- 17. 6. 2023 řeka Orlice, úsek Týniště nad Orlicí – Štěnkov

Spolupráce s ostatními institucemi a neziskovými organizacemi:

Kurzy a přípravy na život, doprovázející organizace pro děti z dětských domovů výchovných ústavů.

Centrum don Bosco

Pestalozzi o.p.s.

SKP – centrum, o.p.s Pardubice – Dům na Půli cesty

DPC Žamberk

LAXUS Pardubice

Komunita Komorní Lhotka

Detoxikační oddělení Ke Karlovu, Praha

Mládež – Baptistická církev

Peer program

Vypracovala: Mgr. Věra Stodolová Šoupalová – metodik prevence

Přílohač.4: rozbor hospodaření za rok 2022

1) Údaje o zpracovateli

Výchovný ústav Brandýs nad Orlicí, Generála Závady 118, 566 01 Vysoké Mýto

IČO: 49314904

Bankovní spojení: ČNB pobočka Hradec Králové číslo účtu 3031611/0710

Telefonní spojení: 420 465 544 280

Adresa internetové stránky: <http://www.vychovnyustavbrandys.cz>

ředitelka: Mgr. et Mgr. et Mgr. Soňa
Křížová, Ph.D.

účetní zařízení: Ilona Bartheldiová

Hlavní účel organizace a předmět činnosti je vymezen § 13 a § 14 zákona č. 109/2002., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 16, § 44 a § 119 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a prováděcími předpisy.

2) Celkové finanční prostředky organizace za hlavní činnost (tabulka č. 2)

Rozpočet na rok 2022 byl schválen po mimořádné úpravě dne 14. 12. 2022 číslo jednací

MSMT – 32224/2022-2

Za zařízení celkem

<i>NIV celkem:</i>	16 742 081 Kč
MP celkem:	11 004 449 Kč
(z toho OON)	98 000 Kč
zákonné odvody:	3 719 503 Kč
FKSP	218 129 Kč
ONIV	1 800 000 Kč
Limit počtu zaměstnanců celkem	19,66
Plánované příjmy v roce 2021	262 tis. Kč

Použití RF 1 045 781 Kč

Skutečnost čerpání rozpočtu – sumář za zařízení

<u>Ukazatel</u>	<u>Rozpočet v tis. Kč</u>	<u>Skutečnost v tis. Kč</u>
NIV celkem	16 742 081,00	18 125 786,47
z toho MP	11 004 449,00	10 966 208,00
v tom: platy	10 906 449,00	10 868 208,00
OON	98 000,00	98 000,00
náhrady mzdy (účet 521)		110 800,00
zákonné odvody z mezd	3 719 503,00	3 735 374,00
příděl do FKSP	218 129,00	219 121,52
ONIV	1 800 000,00	3 094 282,95
Vlastní příjmy	200 000,00	261 763,35
finanční prostředky RF	900 000,00	615 727,87
čerpání FO		
Limit počtu zaměstnanců	19,660	19,143

Limit počtu zaměstnanců – chybějící úvazek byl způsoben odchodem zaměstnankyně od listopadu a nová zaměstnankyně nastoupila do (50 % úvazku) pracovního poměru v lednu. Limit nebude překročen.

Hodnocení nákladů a výnosů za hlavní činnost – sumář

viz. (tabulka č. 2)

Hospodářský výsledek: KČ 38.241,--

Hospodářský výsledek vznikl nedočerpáním mzdových prostředků z důvodu odchodu zaměstnankyně.

Ostatní výnosy z činnosti bylo čerpání odpisů na provozní náklady organizace z důvodu neočekávaných nákladů spojených s hygienickým opatřením k pronajímateli ubytovacích prostor.

Výnosy z prodeje služeb obsahují příspěvky na péči a přídavky na děti ve výši KČ 206.308,--.

3. Přehled o závazcích a pohledávkách (tabulka č. 3)

V hlavní účetní knize k 31. 12. 2022 jsou uvedeny tyto závazky:

závazky dlouhodobé **0,00 Kč**

závazky krátkodobé

Kč 2 394 927,29

Krátkodobé závazky –	Faktury neuhrazené do konce roku – (dodavatelé)	Kč 68.661,05,--
	Platy za 12/21	Kč 813.698,--
	Zákon. odvody (SP, ZP)	Kč 518.206,--
	Daně z mezd	Kč 90.544,--
	Dohadné účty pasivní (zálohy elektřina, plyn byt)	Kč 2.320,--
	Ostat. krátkodobé závazky (kapesné, sirotčí důchod)	Kč 901.498,24

V hlavní účetní knize k 31.12 2022 jsou uvedeny tyto krátkodobé pohledávky:

	Celkem	z toho ošetřovné
Pohledávky BRUTTO	317 465,48	169 702,30
Opravné položky k pohledávkám	49 903,50	49 903,50
Pohledávky NETTO	267 561,9	119 798,80

Pohledávky:

v tom: do jednoho roku	147 763,18	30 775,--
starší jednoho roku	138 927,30	138 927,30

Pohledávky starší jednoho roku se týkají příspěvků na péči od rodičů.

Pohledávky do jednoho roku se týkají pohledávek za zaměstnanci (půjčka FKSP, náklady příštích období, neuzavřená pojistná událost)

Pohledávky za ošetřovné.

Sociální pracovnice vyměří výši ošetřovného (úhrada za péči), která je určena

dle zákona č. 109/2002 S., § 27 – 30 a 41 odst. 2 písm. a) ve výši 1.742,--. V případě, že rodiče

jsou dopláćeni do hmotné nouze je ošetřovné v plné výši zrušeno. Výživné stanovené

soudem je vymáháno na rodiči, kterému je stanoveno. Přídavek na dítě je pravidelně

zasílán příslušným úřadem práce v místě adresy zařízení. Sociální pracovnice o tuto dávku

žádají písemně po nástupu dítěte do ústavu.

Dlužné ošetřovné je vymáháno sociální pracovnicí.

Návrh na výkon rozhodnutí k příslušným soudům se podává v případě vymáhání pohledávky, pokud náklady na vymáhání nepřevýší vypočtenou částku.

5) Čerpání účelových prostředků – přehled o prostředcích spolufinancovaných z rozpočtu

EU a ostatní zahraniční programy (tabulka č. 5)

Účelové prostředky nebyly čerpány

6) Peněžní fondy (tabulka číslo 6)

FKSP

Při tvorbě a použití peněžních fondů v organizaci bylo postupováno v souladu s vyhláškou MF č. **114/2002 Sb. o FKSP, č. 84/2005 Sb. a č. 430/2001 Sb.**

FKSP počáteční stav k 1.1.2022	Kč 113 793,31
2 % z HM za rok 2021 (tvorba fondu)	Kč 219 121,52
Příspěvek na stravování	5.610,--
Příspěvek na rekreace, sport	173.089,20,--
Příspěvek na P	25.566,--
Příspěvek na tištěné knihy, vitamíny, brýle	45.929,--
Čerpání fondu	Kč 250 194,20
Konečný stav	Kč 82 720,63
<u>Rezervní fond:</u> počáteční stav k 1. 1. 2022	1.641.981,89
Čerpání fondu ke krytí provozních nákladů	1.045.781,00
Konečný stav k 31. 12. 2022	596.200,89
<u>Fond reprodukce majetku:</u> počáteční stav	2.123.155,79
Čerpání fondu ke krytí nákladů za opravy	104.769,47
Konečný stav k 31. 12. 2022	2.018.386,32

Fond odměn: počáteční stav k 1. 1. 2022 KČ 1 257 504,00
Konečný stav k 31. 12. 2022 KČ 1 257 504,00
Krytí účtů peněžních fondů: k 31. 12. 2022

<u>název účtu</u>	<u>číslo účtu</u>	<u>zůstatek</u>	<u>krytí</u>	<u>rozdíl v Kč</u>
Fond odměn	411	1 257 504,00	1 257 504,00	0,00
FKSP	412	82 720,63	61 305,51	21.415,12
Fond rezervní	413	1 641 981,89	1 641 981,89	0,00
FRM	416	2 123 155,79	2 123 155,79	0,00

Pozn. k peněžnímu účtu FKSP:

Uvedený rozdíl vznikl tím, že doklady byly zaúčtovány v 12/2022, a pohyb na účtu (243) v 1/2023.
rozpis v Kč:

	61 305,51
příspěvek obědy 12/202	720,--
Faktura č.20035/2022	2 660,--
tvorba FKSP	19 306,12
půjčka	5 489,--
Celkem	82 720,63

7) Přehled o použití prostředků z mimorozpočtových zdrojů (tabulka č. 7)

Finanční prostředky z RF byly použity ve výši Kč 1 045 781,00 k úhradě provozních nákladů.

Čerpání FRM ve výši Kč 104 769,47 bylo použito na úhradu nákladů spojených s výskytem štenic na pokojích našich klientek, z důvodu zabránění dalšího šíření do prostor internátu pronajímatele, byli jsme nuceni vymalovat všechny pokoje a zajistit hygienu. Dále byla hrazena oprava Fabie před STK, která byla dle posouzení technika nutná.

8) Hospodářský výsledek a návrh přidělu do peněžních fondů (tabulka č. 8)

Hospodářský výsledek 38.241,00

V roce 2022 byla provedena externí kontrola ČSI Pardubického inspektorátu – nebylo zjištěno porušení a interní audit – bez závad.

Vysoké Mýto
28. 2. 2023

Mgr. et Mgr. et Mgr. Soňa Křížová, Ph.D.
ředitelka VÚ Brandýs nad Orlicí

